

RAPORT Z WIZYTACJI

(powtórna ocena programowa – profil praktyczny)

dokonanej w dniu 21 września 2018r. na kierunku pielęgniarstwo, studia I i II stopnia,
o profilu praktycznym, realizowane w formie stacjonarnej i niestacjonarnej,
prowadzony na Wydziale Ogólnomedycznym, Wyższej Szkoły Medycznej
w Białymstoku

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Robert Ślusarz, członek PKA

członkowie: dr n. med. Mariola Głowacka, ekspert PKA

Część I : Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 716/2016 Prezydium PKA z dnia 8 grudnia 2016 r. (należy wymienić wszystkie zastrzeżenia i zarzuty stanowiące podstawę ustalenia oceny wydanej wskazaną Uchwałą, oraz podać ich uzasadnienie)

Zarzut 1.

Kryterium 1. *Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia - otrzymało ocenę **znacząco**, ponieważ stwierdzono, że program kształcenia na ocenianym kierunku budzi zastrzeżenia.*

W przypadku studiów I i II stopnia:

1. Treści kształcenia powtarzały się w ramach przedmiotów Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki (studia I stopnia) oraz Etyka w zawodzie pielęgniarki (studia II stopnia), a także Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia (studia I stopnia) oraz Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej (studia II stopnia)
2. Zastrzeżenia budził stopień umiędzynarodowienia, np. w ofercie programowej brak przedmiotów w językach obcych, studenci nie mają możliwości korzystania z programu ERASMUS+

W przypadku studiów I stopnia:

3. Dobór miejsc do realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych nie był w pełni prawidłowy, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w ramach przedmiotu *Geriatryczna pielęgniarstwo geriatryczne* prowadzono w Domu Pomocy Społecznej. Zakres świadczeń udzielanych przez placówkę nie gwarantuje realizacji większości zakładanych efektów kształcenia takich jak np. D.W07 (zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowie), D.W14 (zna swoje zasady organizacji

opieki specjalistycznej - geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej- oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce), D.U01 (gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki), D.U12 (przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym), D.U20 (rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniacyjnego), D.U28 (prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki)

4. W grupie przedmiotów fakultatywnych nie ma przedmiotu Język migowy, nie spełnia zatem wymogu zawartego w standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo

Na studiach II stopnia:

5. Nie zapewniono możliwości osiągnięcia niektórych efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych przedmiotów, ponieważ jako metodę kształcenia zastosowano wykład – np. efektów: dobiera i stosuje zaawansowane zabiegi resuscytacyjne w stanach zagrożenia życia – w przypadku przedmiotu *Neonatologia*, stosuje wysokospecjalistyczne interwencje w opiece nad chorym z rozległym i głębokim oparzeniem w przypadku przedmiotu *Leczenie ran*.

Zarzut 2.

Kryterium 6. *W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienia jakości na ocenianym kierunku studiów - uzyskało ocenę **znacząco** gdyż stwierdzono, że zakres funkcjonowania tego systemu jest ograniczony, a jego skuteczność w doskonaleniu kształcenia na ocenianym kierunku jest niska, co odzwierciedlają nieprawidłowości stwierdzone w programie kształcenia. Ponadto brak jest procedury pozwalającej na dokonywanie przez studentów oceny kadry wspierającej proces kształcenia, informacje o wnioskach z ankiet studentów oceniających nauczycieli akademickich nie są prezentowane ogółowi studentów. Niska jest skuteczność współpracy Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi w doskonaleniu efektów i procesu kształcenia. Interesariusze zewnętrzni przekazują na bieżąco uwagi i spostrzeżenia dotyczące programu, sposobów weryfikacji osiąganych efektów kształcenia (głównie podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych), jednak brak jest informacji na temat wykorzystania tych uwag w procesie budowania i doskonalenia efektów kształcenia na studiach II stopnia.*

Część II : Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I – należy przedstawić podjęte przez jednostkę działania naprawcze oraz ocenić ich skuteczność

Zarzut 1.

Ad 1. Treści kształcenia, które powtarzały się w ramach przedmiotów *Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki* (studia I stopnia) oraz *Etyka w zawodzie pielęgniarki* (studia II stopnia) zostały zmienione (Załącz. 1 i 2 do Raportu), ponadto została zmieniona nazwa przedmiotu z *Etyka w zawodzie pielęgniarki* na *Pielęgowanie w przypadkach klinicznych trudnych etycznie* (Załącz. 1, 2, 3 do Raportu). Dokonano również zmian w treściach kształcenia w przedmiocie nauczania *Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia* (studia I stopnia) i *Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej terapii medycznej* (studia II stopnia) tak aby było możliwe osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia (Załącz. 4 i 5 do Raportu). Uczelnia podczas wizytacji przedstawiła ZO PKA poprawione i uzupełnione sylabusy przedmiotowe.

Ad 2. Uczelnia co roku zwraca się do studentów kierunku pielęgniarstwo z zapytaniem odnośnie zainteresowania udziałem w wymianie międzynarodowej czy realizacją programu Erasmus+. Niestety zainteresowanie ze strony studentów jest negatywne, uargumentowane brakiem czasu jak również znacznymi obowiązkami zawodowymi i rodzinnymi. Uczelnia w celu uwiarygodnienia przedsięwziętych działań przedstawia odpowiednią dokumentację – załączniki do Raportu. Pomimo braku zainteresowania ze strony studentów umiędzynarodowieniem procesu kształcenia, Uczelnia podpisane ma umowy dwustronne o współpracy, w ramach których możliwe są wyjazdy na staże czy praktyki zarówno studentów jak i kadry naukowo-dydaktycznej. Aktualnie Uczelnia podpisane ma 4 ogólnouczelniane umowy o współpracy z zagranicznymi podmiotami edukacyjnymi (Załącz. 6-8 do Raportu oraz tabela str. 4 do Raportu) na Białorusi oraz w Chinach (Załącz. do Raportu). Uczelnia również posiada możliwości prowadzenia kształcenia (wykładów, ćwiczeń) w językach obcych, gdyż zatrudnienia nauczycieli akademickich, którzy mogą prowadzić zajęcia w języku angielskim (prof. dr hab. A. Chabowski, prof. dr hab. Zbigniew Puchalski, dr hab. J. Lewko, dr A. Zakrzewska) czy w języku rosyjskim (dr hab. A. Szpakov, prof. dr hab. L. Pirogova, prof. dr hab. V. Buko, prof. dr hab. Olga Fiedortsiv). W roku akademickim 2017/2018 przeprowadzono ocenę zainteresowania kształcenia w językach obcych (Załącz. 9, str.1, dokumentacja z wizytacji), niestety zainteresowanie było znikome. Uczelnia również zaproponowała oraz przeprowadziła od 04.2017 do 05.2018 roku cykl 6 otwartych wykładów przygotowanych przez osoby zaproszone z zagranicznych podmiotów edukacyjnych, skierowanych m.in. dla studentów kierunku pielęgniarstwo (dokumentacja dołączona do Raportu).

Ad 3. Uczelnia dokonała zmiany w obszarze realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w ramach przedmiotu *Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne*, które prowadzono tylko w Domu Pomocy Społecznej. Zgodnie z propozycją ZO PKA, od roku akademickiego 2016/2017 zajęcia w ramach w/w przedmiotu prowadzone są na Oddziale Chorób Wewnętrznych (40h) oraz w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym (40h) działających w ramach struktur organizacyjny Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Jędrzeja Śniadeckiego w Białymstoku. Udzielane przez placówkę świadczenia w pełni zapewnią realizację efektów kształcenia przewidzianych do realizacji na studiach I stopnia na kierunku Pielęgniarstwo. Wyższa Szkoła Medyczna ma podpisane porozumienie na prowadzenie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla studentów kierunku pielęgniarstwo z Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym im. Jędrzeja Śniadeckiego w Białymstoku (Załącz. 10 do Raportu).

Ad 4. W odniesieniu do zarzutu dotyczącego braku zajęć z *Języka migowego*, Uczelnia przesłała aktualny plan studiów I stopnia, w którym umieszczono Język migowy jako jeden z trzech przedmiotów fakultatywnych, oraz dołączyła poprawny sylabus tych zajęć (Załącz. 9, str. 2, Załącz. 11, 12, 13 do Raportu).

Ad 5. Uczelnia dokonała poprawnej weryfikacji efektów kształcenia - na studiach II stopnia. Wprowadzono zmiany efektów kształcenia w ramach przedmiotu *Neonatologia* (Załącznik 14 do Raportu). Dokonano połączenia przedmiotów *Leczenie ran i Pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi* w wyniku czego powstał przedmiot o nazwie *Leczenie ran i pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi*, na który składa się 30 godzin wykładów, 20 godzin ćwiczeń i 20 godzin praktyk zawodowych (Załącznik 15). Zachodzi spójność efektów kształcenia z treściami kształcenia oraz formą prowadzonych zajęć. Uczelnia podczas wizytacji przedstawiła ZO PKA poprawione i uzupełnione sylabusy przedmiotowe.

Zarzut 2.

Ad. W celu poprawy funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia uchwałą Senatu nr 15/2016 z dnia 20 czerwca 2016 r. (Załącznik 16 do Raportu) przyjęto w Wyższej Szkole Medycznej jednolity dla całego Wydziału Ogólnomedycznego system (Załącznik 17 do Raportu) oraz uchwalono System Weryfikacji Efektów Kształcenia (Załącznik 18 do Raportu), który stanowi integralną część Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ponadto w celu lepszej oceny kadry zatwierdzono sposób okresowej oceny nauczyciela akademickiego (Załącznik 19 - wzorce dokumentów do Raportu), który obejmuje także ocenę kadry przez studentów. Aktualnie interesariusze zewnętrzni biorą aktywny udział w tworzeniu, formułowaniu i doskonaleniu programów studiów i efektów kształcenia. Z większością z nich Władze Uczelni i Komisja ds. Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia są w stałym kontakcie, a uwagi przekazywane przez przedstawicieli pracodawców są na bieżąco wprowadzane w życie. Na potwierdzenie niniejszego twierdzenia dołączono przykładowe protokoły ze spotkań interesariuszy zewnętrznych działających w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia dotyczące kierunku pielęgniarstwo (Załącznik 20 do Raportu).

Część III: Informacje o pozostałych zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, jakie zaistniały w okresie między przeprowadzeniem przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą wymienioną w części I, a otrzymaniem zawiadomienia o powtórnej ocenie jakości kształcenia oraz ocena zasadności i skutków ich wprowadzenia

- Senat Uczelni uchwałą nr 18/2016 z dnia 24 października 2016 r. zatwierdził nowe efekty kształcenia na kierunku pielęgniarstwo (załącznik 21 do Raportu) w związku z ukazaniem się Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 sierpnia 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa.
- W roku 2016 Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku przystąpiła do audytu oceniającego uczelnie kształcące na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo pod kątem przygotowania do utworzenia, rozwijania i prowadzenia Monoprofilowych Centrów Symulacji Medycznej. Następnie po uzyskaniu pozytywnej opinii audytorów, Uczelnia przystąpiła do konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Zdrowia i w drodze postępowania konkursowego została wyłoniona jako jeden z beneficjentów konkursu pt. Realizacja programów rozwojowych dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie praktycznego kształcenia studentów, w tym tworzenie centrów symulacji

medycznej nr POWR.05.03.00-IP.00-004/17. Kwota dofinansowania wynosi 2 154 502,92 zł (zał. 25). Od 14 lutego 2018 r. Uczelnia przystąpiła do realizacji programu, który przewiduje przystosowanie uczelnianych pomieszczeń na MCSM oraz zakup niezbędnego sprzętu.

- Decyzją Ministerstwa Zdrowia z dnia 28 września 2017 r. Nr 30/IV/2017 Wyższa Szkoła Medyczna uzyskała akredytację dla kierunku Pielęgniarstwo na kształcenie na okres 4 lat (zał. 24 do Raportu)

Część IV : Podsumowanie – zawierające wnioski dotyczące skuteczności i kompleksowości wprowadzonych zmian

Na podstawie:

- przesłanego przez Uczelnię Raportu na temat działań naprawczych podjętych w Uczelni po otrzymaniu warunkowej oceny programowej, oraz

- przeprowadzonej wizytacji w dniu 21 września 2018 roku,

Zespół wizytujący stwierdza, że Uczelnie wprowadziła kompleksowe i skuteczne zmiany i wnioskuję o przyznanie **oceny pozytywnej**

Ogólna ocena spełnienia kryteriów powtórnej oceny programowej

Kryterium¹	Ocena stopnia spełnienia kryterium uzasadniająca wydanie oceny warunkowej² Zadowolająca/ Częściowa	Ocena stopnia spełnienia kryterium po powtórnej ocenie programowej² Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	-	-
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Znacząca (Zadowolająca)	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Znacząca (Zadowolająca)	W pełni

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	-	-
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	-	-
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	-	-
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	-	-
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	-	-

1 Należy podać ocenę stopnia spełnienia jedynie tych kryteriów, które uzasadniały wydanie oceny warunkowej.

2 W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.